

דף קח.

עין משפט א.

חור"מ סימן רעו פעיף א

א. סדר נחלות כך הוא ^ד מי שמת בנו יורשו, אין לו בן זרעו של הבן בין זכר בין נקבה עד סוף כל הדורות עומד במקומו ^ה לא נמצא זרע לבן, אם יש לו בת יורשת, אין לו בת זרעה של הבת עד סוף הדורות עומד במקומה. אין לו בת תחזור הירושה לאביו של המת ^ו, ואם אין אביו קיים תחזור הירושה לזרע האב שהם אחי המת, וזרעם עד סוף הדורות קודמים לאחותו של המת, אין לו אחים ואחיות ולא זרעם תחזור הירושה לאבי אביו, ואם אין אבי אביו קיים זרעו דהיינו אחי אביו של המת יורשים, והזכרים וזרעם קודם לנקבות וכן ע"ז הדרך עד ראובן בן יעקב.

ד. ממשנה וברייתא פ"ח דב"ב קט"ו ע"א.

והגם שהבת אינה יורשת במקום שיש בן, מ"מ א"א לחייבה לחתום על ויתור או קבלת סמכות, ויכולה לדרוש עד עשרה אחוזי ממה שמגיע לה ע"פ החוק כן העלה ביביע אומר חור"מ ח"ט סי' ח'.

ה. ונלמד מהכתוב ובן אין לו שנכתב עם יו"ד ודרשו עיין עליו. סמ"ע ס"ק א'.

ו. ואע"פ שזה לא מצאנו בפירוש בפסוק, מ"מ דרשינן לה בגמ' ק"ח ע"ב מדכתיב במדבר י"א "ונתתם את נחלתו לשארו", ואביו הוא שארו יותר מאחיו, וכן כולם ומה שהתורה לא כתבה במקום שארו אביו בפירוש, משום דלא ניחא לפסוק לנקוט כך שזו קללה דהיינו שימותו הבנים בחיי אביהן.

ואגב שהתחיל באחיה דכתיב ונתתם את נחלתו לאחיו סיים ונתתם את נחלתו לאחי אביו, אע"פ שגם הוא דרך קללה וא"כ הו"ל לכתוב ונתתם את נחלתו לאבי אביו. סמ"ע ס"ק ב'. וכתב הפעמוני זהב פירוש הסמ"ע שהקללה הוא שימות האדם בחיי דודו, שהדוד הוא דור ראשון ובן האח הוא דור שני, ואפ"ה אגב שהתחיל באחיה שכתב ונתתם את נחלתו לאחיו כתב ונתתם את נחלתו לאחי אביו, והגם שמן הראוי הואיל והזכיר קללה היה לו לומר ונתתם את נחלתו לאבי אביו שהוא על סדר הירושה, והגם שאם היה מזכיר אבי אביו היא קללה יותר שימות הבן בחיי אביו ובחיי זקנו עכ"פ הואיל והזכיר לשון קללה באחי אביו היה יכול לנקוט אבי אביו הגם שהיא קללה יותר אם לא מטעם דאגב דנקט אחיו נקט ג"כ אחי אביו, זהו כוונת הסמ"ע ואין כאן גימגום בדבריו כמו שהעיר עליו הש"ך בס"ק א'.

דף קח:

ח"מ סימן רעו סעיף א

עין משפט א.ב.

עין בסעיף הקודם

אה"ע סימן קנו סעיף א

עין משפט ה.ו.

א. מת אחיו מאביו ולא הניח זרע של קיימא, מצווה לייבם אשתו האלמנה אפי' מן האירוסין.